

Laqgħa mal-Onor. Prim Ministru Dr Lawrence Gonzi

It-Tnejn 6 ta' Awwissu fil-Berga ta' Kastilja

Aġenda

1. Il-ħidma tal-ANSEK
2. Taħriġ għas-Segretarji Eżekuttivi, l-istaff u l-Kunsillieri.
3. Aktar sapport mid-Dipartiment.
4. Sigurtà fl-uffiċini tal-Kunsilli.
5. Possibilitajiet ta' avvanz fil-karriera tas-Segretarji Eżekuttivi
6. Problemi ta' nuqqas ta' Segretarji Eżekuttivi.
7. Proċeduri tal-Kunsilli Lokali.
8. Tisħiħ tal-Kumitati Reġjonali.
9. Rapport tal-Bord tal-Inkjesta fil-każ tal-Mosta.

1. IL-ĦIDMA TAL-ANSEK

L-għanijiet tal-ANSEK huma li:

- a) Thares l-interessi tas-Segretarji Eżekuttivi kollha tal-Kunsilli Lokali u Reġjonali f'Malta u Għawdex.
- b) Tiżgura l-ogħla livell ta' professjonalità u serjetà fil-kariga ta' Segretarju Eżekuttiv.
- c) Tgħin biex jissaħħaħ l-operat tal-Kunsilli Lokali b'mod ġenerali.
- d) Tassisti lid-Dipartiment tal-Gvern Lokali f'materji li jolqtu direttament l-operat tal-Kunsilli Lokali.
- e) Tippromwovi, tassisti u sservi ta' appoġġ fl-aspetti kollha tal-Gvern Lokali b'mod partikulari f'dawk amministrattivi, ta' prattika manigerjali u tas-servizz lill-pubbliku.

Minkejja l-limitazzjoni ta' ħin għad-dispożizzjoni tal-membri tal-Kumitat, l-ANSEK tinsab għaddeja b'ħidma kontinwa biex dawn l-għanijiet jintlaħqu. Jekk nagħtu ħarsa lejn il-ħidma tal-aħħar xhur insibu li l-ANSEK:

- a) bdiet sensiela ta' laqgħat mas-Segretarji Eżekuttivi ta' kull Reġjun u dan biex taċċerta li tilhaq kemm jista' jkun membri u biex wieħed iħossu ferm aktar liberu li jesprimi ruħu f'laqgħat relattivament żgħar milli laqgħat għall-membri kollha f'salt.
- b) qed taħdem biex ikollha *website* b'ammont kbir ta' informazzjoni u ta' utilità għall-membri. Din għandha tkun varata fil-ġimgħat li ġejjin.
- c) Wettqet proġett ta' taħriġ għall-membri tagħha minn fondi tal-Unjoni Ewropea.
- d) Bdiet toffri servizz ta' avukat għall-membri.
- e) Qed taħdem biex torganizza wkoll attivitajiet soċjali għall-membri, familjari u staff tal-Kunsilli Lokali.
- f) Qed taħseb kif tintensifika l-ħidma biex tibbenefika minn aktar proġetti tal-Unjoni Ewropea. Dwar dan qed nistudjaw il-possibiltà li 'ningaġġaw' żgħażaġħ taħt l-iskema *European Voluntary Service (EVS)* tal-Unjoni Ewropea.

2. TAĦRIĠ GĦAS-SEGRETARJI EŻEKUTTIVI, L-ISTAFF U L-KUNSILLIERI

Wieħed mill-għanijiet tal-Assoċjazzjoni hija li tiżgura l-ogħla livell ta' professjonalità u serjetà fil-kariga ta' Segretarju Eżekuttiv. B'dan il-mod il-Kunsill ikun jista' joffri servizz ferm aħjar lir-residenti tiegħu. Biex dan iseħħ jeħtieġ li kull min għandu x'jaqsam mas-settur tal-Gvern Lokali jkollu t-taħriġ neċessarju.

Pilastru ewlieni fil-Kunsilli Lokali huwa s-Segretarju Eżekuttiv u għalhekk huwa essenzjali li jkollu taħriġ kontinwu kemm fuq prattiċi manijerjali moderni kif ukoll fuq l-iżvilupp innifsu tal-Gvern Lokali biex nibqgħu dejjem aġġornati mal-liġijiet kurrenti.

B'sodisfazzjon ninnutaw li permezz ta' ittra datata l-31 ta' Lulju 2012 u indirizzata lis-Segretarju Permanenti fil-Ministeru tal-Intern dwar l-inkjesta tal-Kunsill tal-Mosta, l-Onorevoli Prim Ministru talab biex tingħata prijorità lit-taħriġ lill-impjegati tad-Dipartiment, lis-Segretarji Eżekuttivi u anki lill-impjegati tal-Kunsilli Lokali u li dan għandu jkun obligatorju. Dan naqblu miegħu fl-intier tiegħu u lesti li ngħinu b'kull mezz possibli biex dan iseħħ. Nixtiequ naraw ukoll lid-Dipartiment jorganizza *induction courses* b'mod regolari għall-iskrivani l-ġodda tal-Kunsilli Lokali li jkunu impjegati minn żmien għal żmien.

Fir-rigward tal-bżonn li s-Segretarji Eżekuttivi jkun dejjem aġġornati dwar il-liġijiet, kemm tal-Kunsilli Lokali u anki daww il-liġijiet li huma meħtieġa biex joffru l-aħjar servizz lill-pubbliku, l-ANSEK tipproponi li d-Dipartiment, b'kollaborazzjoni mal-Università ta' Malta, joffri wkoll kors fuq il-liġijiet lis-Segretarji Eżekuttivi biex ikunu f'pożizzjoni ferm aħjar meta jiġu biex jinterpretaw il-liġi.

B'żieda ma' dan però nemmu li anki l-Kunsillieri għandhom jingħataw taħriġ, għalkemm fuq livelli differenti, u li wkoll għandu jkun obligatorju jew marbut mal-*allowance* li jjeħdu kull sitt xhur.

L-ANSEK temmen ukoll li jeħtieġ tinbidel il-kultura ta' 'kollox jgħaddi' biex kull servizz li joffru l-Kunsilli Lokali jkun tal-ogħla kwalità possibli. F'dan ir-rigward għalhekk qed nipproponu li jsir obligatorju li kull min jithajjar joffri servizz lill-Kunsilli Lokali, irid ikun temm kors ta' taħriġ skont il-ġeneru tas-servizz li joffri u anki dwar is-sistemi ta' kuntratti, il-klawsoli tal-kuntratti u anki fil-*customer care*. Huma ħafna l-kuntratturi li jidhlu għal kuntratti mingħajr ma jkunu qed jifhmu l-obbligi li joħroġu mill-istess kuntratt.

Bħala assoċjazzjoni dejjem għamilna dak kollu possibli biex noffru taħriġ, minkejja l-limitazzjoni tagħna. Saħansitra irnexxielna norganizzaw korsijiet b'fondi tal-Unjoni Ewropea b'sieħba Spanjoli. Nieħdu l-opportunità biex f'dan ir-rigward nesprimu s-sodisfazzjon tagħna għall-għajnuna li l-Gvern joffri lill-NGO's permezz tal-MEUSAC u anki permezz tal-ko-finanzjament għall-proġetti tal-UE għaliex kieku ma kienx hekk il-proġett li għamilna ma kienx ikun possibli.

3. AKTAR SAPPORT MID-DIPARTIMENT

L-ANSEK hija pre-okkupata mmens għaliex, filwaqt li qed tissaħħaħ it-taqsimha tal-monitoraġġ, xi haġa li naqblu magħha, is-Segretarju Eżekuttiv mhux qed isib is-sostenn li jixtieq mid-Dipartiment. Nemmu li għandu jkun hemm **Support Unit** fi ħdan id-Dipartiment għaliex ħafna drabi, l-iżbalji u n-nuqqasijiet ikunu riżultat ta' piz kbir ta' xogħol fuq is-Segretarju Eżekuttiv u l-Amministrazzjoni.

L-Assoċjazzjoni tifhem li d-Dipartiment ukoll għandu d-diffikultajiet tiegħu u n-nuqqas ta' riżorsi iżda ma jistax ikunu li s-Segretarju Eżekuttiv, filwaqt li jkun qed jaħdem kontinwament taħt pressjoni, ikompli jkun mgħattan b'*dead lines*, talbiet u 'theddid' min-naħa tad-Dipartiment mingħajr ma wieħed jevalwa u jara kif jissapportja lis-Segretarju Eżekuttiv.

Nifhemu li xi drabi jkun meħtieġ xogħol ta' malajr iżda x'qiegħed isir biex is-Segretarju Eżekuttiv ma jibqax aktar jgħix bi stress kontinwu? Ma jistax is-Segretarju Eżekuttiv jieħu l-vaganzi tiegħu? Ma jistax is-Segretarju Eżekuttiv jimrad? L-istrutturi tal-Amministrazzjoni tal-Kunsilli Lokali mhux jippermettu li ċertu xogħol jista' jibqa' miexi fin-nuqqas tas-Segretarju Eżekuttiv u għalhekk ikun tajjeb jekk id-Dipartiment jieħdu din il-problema b'impenn u joffri s-sapport meħtieġ.

Dan biex ma nsemmux ukoll xi problemi niffaċċjaw b'nuqqas ta' staff, mhux għaliex ma nkunux qed naħdmu b'*full compliment* imma għaliex membri tal-istaff ikunu fuq *leave* fit-tul, *leave* tal-maternità, *reduced hours* eċċ. Bħala Assoċjazzjoni naqblu ħafna fuq il-*family friendly measures* iżda rridu nsibu soluzzjoni biex bħala uffiċini nibqgħu niffunzjonaw mingħajr ħafna skossi.

Fl-istess waqt ma nistgħux ma nsemmux l-interess min-naħa tad-Direttur li jsejjaħ laqgħat magħna ħalli jifhem dejjem aktar il-preokkupazzjonijiet tal-membri tagħna.

4. SIGURTÀ FL-UFFIĊINI TAL-KUNSILLI

Waħda mill-pre-okkupazzjonijiet kbar li għandha l-ANSEK hija s-sigurtà tal-membri tagħha u tal-istaff tal-Kunsilli Lokali. Spiss nisimgħu każijiet ta' theddid, tkissir fl-uffiċini u anki persuni li ħebbew għas-Segretarju Eżekuttiv. Każ riċenti kien dak li ġara fis-Sigġiewi.

Minbarra dawk li jkun magħrufa hemm numru oħra li jibqgħu mistura aktarx minħabba biża' mis-Segretarju Eżekuttiv. Forma ta' 'theddid' xi drabi tasal ukoll mingħand kuntratturi b'mod li s-Segretarju Eżekuttiv ma jkunx liberu li jwettaq dmiru sewwa.

Jeħtieġ għalhekk li ssir ħidma biex il-ħaddiema kollha tal-Kunsill iħossuhom liberi li jstgħu jaqdu dmirhom skont il-liġi. Irridu naċċertaw li l-post tax-xogħol joffri kull sigurtà possibli

billi jsiru *Safety and Security Audits* u l-Kunsilli Lokali jkunu obbligati li jimplementaw ir-rakkomandazzjonijiet.

5. POSSIBILITAJIET TA' AVVANZ FIL-KARRIERA TAS-SEGRETARJI EŻEKUTTIVI

Kummenti li l-ANSEK ikollha regolarment mill-membri hija n-nuqqas ta' prospetti għall-avvanz fil-karriera. La darba Segretarju Eżekuttiv jidhol f'Kunsill Lokali ftit li xejn ikollu opportunitajiet biex javvanza. Dan jgħodd b'mod partikulari għas-Segretarji Eżekuttivi Għawdxin fejn il-maġġoranza tal-Kunsilli Lokali huma fl-inqas skala, çoè Skala 7.

Din awtomatikament tnaqqas mill-motivazzjoni u għalhekk tirrifletti ħażin fuq il-Kunsilli Lokali.

Sistema li toffri aktar opportunitajiet għall-avvanz fil-karriera tas-Segretarju Eżekuttiv isservi wkoll biex aktar persuni jithajjru jidhlu għal din il-karriera u għalhekk tonqos il-problema eżistenti ta' nuqqas ta' Segretarji Eżekuttivi.

6. PROBLEMI TA' NUQQAS TA' SEGRETARJI EŻEKUTTIVI

Fil-preżent jinħass ħafna n-nuqqas kbir ta' Segretarji Eżekuttivi u ta' persuni li jixtiequ jidhlu għal din il-karriera. Il-Gvern kien ħoloq *pool* ta' Segretarji Eżekuttivi bil-ħsieb li dejjem ikun hemm biżżejjed nies għal meta jinħass il-bżonn.

Madanakollu kollox jindika li huma verament ftit dawk li jattrattahom ix-xogħol ta' Segretarju Eżekuttiv fil-Kunsilli Lokali. Kien hemm numru li bdew u waqfu għax ma felhux għar-responsabbiltà. Numru kbir ieħor, bil-maġġoranza jkunu diġà impjegati mal-Kunsilli Lokali fi gradi ta' *Assistant Principal Officer*, saħansitra għamlu t-taħriġ inizjali biex ikunu fil-*pool* iżda lanqas biss qed jithajjru japplikaw meta jkun hemm vakanza ta' Segretarju Eżekuttiv. Fl-opinjoni tagħna dan kollu huwa xieħda ta' kemm hu kbir u diffiċli x-xogħol ta' Segretarju Eżekuttiv u għalhekk ikun f'loku li l-Gvern jieħu l-passi kemm jista' jkun malajr.

Problemi li jsibu ma' wiċċhom is-Segretarji Eżekuttivi l-ġodda hija li f'daqqa waħda jidhlu għal ammont ta' xogħol u responsabbiltà fl-għama filwaqt li jsibu ruħhom 'waħedhom' bla għajnuna ta' xejn. L-ANSEK għalhekk taqbel ħafna mal-ordni li ta l-Prim Ministru biex is-Segretarji Eżekuttivi l-ġodda jkunu abbinati ma' wieħed b'esperjenza għal mill-inqas sitt xhur.

Dwar dan konna ressaqna l-proposti tagħna fuq l-istess linja lid-Dipartiment bid-differenza li konna qed ngħidu li dawk li jkunu fil-*pool* tas-Segretarji Eżekuttivi jiġu assenjati ma' Kunsilli Lokali kbar bħala Assistent Segretarju Eżekuttiv. Minbarra li jkun qiegħed jikseb l-esperjenza meħtieġa, l-Assistent Segretarju Eżekuttiv ikun qiegħed 'iserraħ' lis-Segretarju Eżekuttiv minn piż żejjed biex finalment jaqdi aħjar il-funzjoni tiegħu. B'dan jingħata l-opportunità wkoll sabiex jiffoka fuq skemi u opportunitajiet ta' fondi minn sorsi oħra, inkluż mill-Unjoni Ewropea, u li għalihom ftit li xejn ikollu ċans jaħdem fuqhom bis-serjetà.

7. PROĊEDURI TAL-KUNSILLI LOKALI

Il-Kunsilli Lokali għadhom qed jiffunzjonaw bi proċeduri ppubblikati fl-1996 għalkemm maż-żmien saru xi emendi. Madanakollu għad hemm proċeduri, sistemi u Avvizi Legali li

minflok jiffacilitaw ix-xogħol għall-Amministrazzjoni tal-Kunsill qed iżidu l-burokrazija. Nifhmu li wieħed irid jidhol fid-dettall f'kull sett ta' proċeduri iżda hawn hekk se nsemmu ftit li nsemmu li m'għandux ikun hemm diffikultà kbira biex ikunu aġġornati.

7.1 Proċeduri tal-offerti (tenders)

Is-Segretarju Eżekuttiv ħafna drabi jkun iffaccjat b'diffikultajiet għaliex hemm ċirkostanzi fejn ikun irid isegwi l-proċeduri tal-offerti tal-Kunsilli Lokali filwaqt li xi drabi jkun meħtieġ li juża l-proċeduri segwiti mid-Dipartiment tal-Kuntratti. Dan jgħodd l-aktar fejn ikun hemm proġetti tal-Unjoni Ewropea.

L-ANSEK tishaq li m'għandux ikunu hemm proċeduri differenti u għalhekk l-aktar ħaġa faċli, la darba hemm il-proċeduri lesti, il-Kunsilli għandhom ikun marbuta li jużaw biss il-proċeduri li joħroġu mill-*Public Procurement Regulations*. Apparti li jkun hemm aktar uniformità bejn il-proċeduri tal-Kunsilli Lokali u dawk tal-Gvern Ċentrali, deċiżjoni bħal din tfisser ta' benefiċċju akbar għaliex il-Kunsilli Lokali jkunu jistgħu jagħmlu użu minn servizz ta' pariri minn nies esperti u b'esperjenza li għandu d-Dipartiment tal-Kuntratti.

Fejn jidhru kuntratti u offerti l-Kunsilli għandhom ikunu obbligati li jaħtru Bord tal-Aġġudikazzjoni. Ħafna drabi l-Kunsilli jaħsbu li huma mistennija li jkunu esperti f'kolli u għalhekk id-deċiżjoni ta' min jieħu offerta tittiehed direttament waqt laqgħa tal-Kunsill. Ma neskludux li Kunsill Lokali jista' jkollu nies esperti fi ħdanu imma, biex l-affarijiet jimxu b'serjetà u professjonali, għandu jkun hemm Bord tal-Aġġudikazzjoni li jinkludi nies tekniċi fil-qasam tal-kuntratt li jkun qed jiġi aġġudikat.

7.2 Rati ta' ħlasijiet fil-Kunsilli Lokali

Sa minn qabel ma Malta daħħlet il-munita Ewro, ir-rati kollha ta' ħlasijiet u ċitazzjonijiet kienu kollha għad-dritt (Lm5, Lm10 eċċ). Madanakollu, hekk kif daħħalna l-munita Ewro, ir-rati ġew b'mod li kienu jinvolvu ammonti ta' ċenteżmi. F'daqqa waħda għalhekk l-amministrazzjoni tal-Kunsill spiċċat b'ħafna aktar kumplikazzjonijiet ta' bqija u rikonċiljazzjonijiet. Dawn iżidu wkoll il-possibiltà ta' żbalji.

Nifhmu li dak iż-żmien ma kienx il-ħin opportun biex wieħed jagħmel ħafna tibdiliet f'salt u lanqas ma rridu nipproponu xi ħaġa li tkun tfisser zieda ġenerali fuq ir-rati kollha. Nemmu però li wasal iż-żmien għal reviżjoni f'dawk li huma rati ta' permessi, ħlas ta' ċitazzjonijiet u rati marbuta mar-regolamenti finanzjarji.

L-ANSEK għalhekk qed tipproponi t-tibdiliet kif jidhru f'tabella A.

Tabella A

		Sitwazzjoni preżenti	Rakkomandaz zjoni għal tibdil
Regolamenti Finanzjarji (l-ebda effett fuq il-pubbliku)	<i>Petty Cash</i>	€23.29	€30
	Obbligu ta' sejha għall-kwotazzjonijiet pubbliċi.	Bejn €1,165 u €4,657	Bejn €1,000 u €4,999
	Obbligu għal sejha għall-offerti.	Minn €4,658	Minn €5,000
Att Legali 119/2002 (jaffettwa lill- pubbliku)	Permessi <i>Tpogġija ta' mwejjed u sigġijiet</i>	€1.16	€1
	<i>Permessi ta' krejnijiet</i>	€2.33	€2 jew €2.50
	<i>Żamma ta' attrività</i>	€6.99	€7
	<i>Użu ta' sound waqt attivitá</i>	€4.66	€5
	<i>Kiosk (rata kull 3 ijiem)-vending machine kull sena.</i>	€23.29	€25
	<i>Rata fis-sena-kiddie ride machine</i>	€46.59	€45
	Depożitu fuq permess għal attivitá.	€116.47	€120 *
	Garanziji marbuta mal-permessi.	€232.94	€250 *
	Penali li joħorgu mill-Att Legali.	€23.29	€20
		€34.94	€35
€46.59		€45	
€58.23		€60	
€104.82		€100	
€116.47		€100	
€232.94	€250		
<i>(jaffettwa lill- pubbliku)</i>	Ċitazzjonijiet tat-traffiku.	Addottar tal-istess sistema indikata fuq.	

*** Il-garanziji huma baxxi ħafna u ma jirriflettu bl-ebda mod il-valur tax-xogħol meħtieġ f'każ ta' ħsara. L-ammont baxx ta' garanzija huwa 'incentiv' għall-applikant biex ma jagħtix kas ta' xi ħsara li jista' jagħmel. Dawn huma fondi li l-applikant jieħu lura jekk jagħmel l-affarijiet sew.**

Riżorsi Umani

L-ANSEK tinnota b'sodisfazzjoni il-proċeduri li daħlu fis-seħħ fil-bidu ta' din is-sena li jobbligaw lill-Kunsilli Lokali li jsegwu meta jiġu biex jimpjegaw Segretarju Eżekuttiv ġdid. Dan juri ħafna aktar serjetà għalix jorbot lis-Sindki u l-Kunsillier biex jimxu u jagħmlu l-għażla bi trasparenza kbira.

Nemmnu li wasal ukoll iż-żmien li proċeduri simili jkunu addottati fir-rigward ta' impjeg ta' skrivanu u b'hekk naċċertaw għażla ibbażata fuq il-mertu u mhux fuq il-gosti tal-'wiċċ'.

8. TISHIĦ TAL-KUMITATI REĠJONALI

Meta bħala Assoċjazzjoni konna mistiedna biex nipprezentaw il-proposti għall-emendi fil-ligi tal-Kunsilli Lokali tal-2009, konna pprezentajna dokument li kien jipproponi l-introduzzjoni tal-Kunsilli Reġjonali. Dak iż-żmien kien kuncett kompletament ġdid u nafu li kien hemm ħafna kurrenti kuntrarji. Madanakollu l-vizzjoni tagħna bħala Assoċjazzjoni kienet qed tara l-benefiċċji kbar u kemm il-Kunsilli Lokali setgħu joffru servizzi aħjar filwaqt li jiffrankaw ħafna flus.

Sodisfatti ħafna li l-kuncett tal-Kunsilli Reġjonali (Kumitati Reġjonali) intlaqa' u ddaħħal fil-liġi tal-Kunsilli Lokali. Madanakollu sal-lum il-Kumitati Reġjonali għadhom ma ngħatawx l-għodda neċessarja u sfortunatament għadhom qed 'izappu'.

Jeħtieġ li l-Kumitati Reġjonali jissahħu billi jingħataw ir-rizorsi filwaqt li jkunu mhegġa jkunu pro-attivi u jieħdu inizjattivi bħala Reġjuni.

L-ANSEK tifhem li mhux faċli ddaħħal kulturi ġodda. Madanakollu nemmnu li, bi sforz mill-Gvern Ċentrali permezz ta' inizjattivi u skemi speċifikament għar-Reġjuni, jirnexxielna ndaħħlu mhux biss il-kultura tar-Reġjuni iżda nagħtu identità lir-reġjuni partikulari.

Bħala Assoċjazzjoni ninnutaw li s-Sindki li jirrapprezentaw lil-lokalitajiet rispettivi għadhom marbutin u jħarsu wisq l-interessi lokali biss u ftit li xejn jagħtu każ tal-interessi tar-reġjun. Jekk wieħed jeżamina x'jiġri f'pajjiżi oħra, eż fl-Italja, jsib li kull lokalità tkun kburija li tagħmel parti minn reġjun jew provinċja u minkejja li tkun f'lokalità tħossok li tappartjeni għar-reġjun jew provinċja li jagħmel parti minnu.

Jekk wieħed jagħti ħarsa fuq fuq tal-eżempji ta' ffrankar ta' flus u kif nistgħu inkunu aktar effiċċjenti u effettivi insibu dawn:

Call Centre komuni: Persuna f'reġjun iċċempel numru tat-telefon wieħed u jkun hemm ufficċju b'persuni li jwieġbu biss it-telefon. Dawn ikunu skrivani mill-istess Kunsilli Lokali u li jkunu mħarrġa speċifikament fuq dan ix-xogħol.

Servizzi komuni: Kull Kunsill Lokali huwa meħtieġ li jixtri s-servizzi ta' numru ta' professjonisti u tekniċi fosthom Avukat, Perit, *Accountant* u *Contracts Manager*. L-ebda Kunsill m'għandu biżżejjed xogħol biex jimpjega xi wieħed minn dawn fuq bażi *full time* u għalhekk jispicċa biex relattivament, ir-rati li jhallas ikunu għoljin ħafna. Nemmnu li jekk dawn it-tekniċi jkunu impjegati fuq bażi *full time* direttament mar-Reġjun ikunu jistgħu joffru s-servizzi lill-Kunsilli Lokali u kull Kunsill iħallas il-parti tiegħu skont il-ħin li jieħu. Fil-każ ta' Perit il-Kunsill ikun jista' jiżgura li jieħu l-akbar valur fi flus fuq il-proġetti għaliex b'dan il-mod il-perit ma jkunx qed jithallas bir-rati skont il-valur tal-proġett iżda jkun qiegħed jieħu l-paga.

Sistemi komuni: Hemm sistemi oħra li jistgħu isiru b'mod kollettiv fir-Reġjun. Dawn jinkludu l-ħlasijiet tal-pagi għall-ħaddiema kollha tar-Reġjun u anki l-ħlasijiet tal-pagamenti li jkunu jistgħu jinħarġu mir-Reġjun wara li jkunu approvati mill-Kunsill.

Dawn is-sistemi ma jaffettwawx direttament lill-pubbliku anzi fihom il-benefiċċju li jkunu qed iserrħu l-Amministrazzjoni ta' kull Kunsill minn ċertu xogħol biex tiffoka ħafna aktar fuq dak li l-aktar jinteressa lill-pubbliku. F'kelma waħda l-Kunsilli jiġu aktar qrib tar-residenti tagħhom.

B'dawn is-sistemi jkun hemm ukoll aktar kontrolli tal-istess sistemi u proċeduri u b'hekk iserrħu lit-taqsim tal-Monitoraġġ tad-Dipartiment mill-problemi ta' kuljum.

Identità: Importanti nenfasizzaw fl-importanza li r-Reġjuni jingħataw identità. Nemmnu li jekk jibqgħu jissejħu biss skont jekk humiex tat-tramuntana, ċentrali, nofsinhar jew xlokk, se jibqgħu biss kumitat tas-Sindki li kulhadd jiġbed il-ħabel tiegħu biss, kulhadd fid-direzzjoni tiegħu. Qed nipproponu għalhekk li r-reġjuni għandhom jingħataw isem u li jkun l-istess bħal waħda mill-lbliet li tkun tagħmel parti minnhom. Nifhmu li ma jkunx daqstant faċli li nikkonvinċu biex ikun hemm qbil dwar l-għażla tal-isem iżda nemmnu li

wħud mill-ismijiet huma awtomatiċi bħalma jkunu r-Regjun tal-Imdina u r-Regjun ta' Valletta. La darba din is-sistema ħadmet barra konvinti li taħdem Malta wkoll.

9. RAPPORT TAL-BORD TAL-INKJESTA FIL-KAŻ TAL-MOSTA

Mingħajr ma nidhlu fil-mertu tal-każ li dwaru saret l-inkjesta, nistqarru li konna sorpriżi kif it-tort ta' dak li ġara kellu jgħorru l-Aġent Segretarju Eżekuttiv filwaqt li s-Sindku ġie ddikjarat bħala l-vittma.

Mingħajr ma nagħmlu l-ġudizzju aħna, jidhrilna li l-Bord tal-Inkjesta daħal biżżejjed fid-dettall biex seta' jkun jaf eżatt ir-raġunijiet vera wara n-nuqqasijiet li ġew stabbiliti. Madanakollu dawn ma ħargux mir-rapport u, minflok, il-kanuni daru kollha fuq l-Aġent Segretarju Eżekuttiv mingħajr ma ttieħdet in konsiderazzjoni l-attitudni u l-atteġjament tal-persuni l-oħra fil-Kunsill.

Ma nistgħux għalhekk ma nagħmlux ċertu osservazzjonijiet:

F'6 (c) jissemma l-ġustifikazzjoni li taw is-Sindku u l-Aġent Segretarju Eżekuttiv flimkien lill-*Monitoring Unit* permezz ta' email. ANSEK tistaqsi kif tista' email minn *mail box* waħda ġġib il-firma ta' żewġ persuni? Minn liema *mail box* intbagħtatet?

Jekk, skont ir-rapport, l-Aġent Segretarju Eżekuttiv esprima mas-Sindku li ma kienx konvint mill-ordni tax-xogħol u baqa' ma ffirmaw, ma ħassx is-Sindku li kellu jaċċerta li qed jimxi mal-proċeduri neċessarji?

Nifhmu li l-Aġent Segretarju Eżekuttiv seta' aġixxa aħjar billi, mhux biss ma jiffirmaw l-ordnijiet, iżda jwaqqaf l-ordni. Madanakollu r-rapport ma jsemmix jekk itteħdiex inkonsiderazzjoni tas-sitwazzjoni u l-ambjent li kien qiegħed jaħdem fih l-istess Aġent Segretarju Eżekuttiv. Lanqas ma jsemmi li dan il-persuna, bl-aċċettazzjoni tiegħu biex ikun Aġent Segretarju Eżekuttiv, il-Kunsill Lokali Mosta seta' jkompli jiffunzjona għaliex ħadd ma ried jaħdem hemm!

Dan kollu jwassalna biex nitolbu li l-Gvern iqis id-diffikultajiet kbar li jkollna nħabbtu wiċċna magħhom is-Segretarji Eżekuttivi; fuq naħa rridu nagħtu l-aħjar servizz u attenzjoni lir-residenti u fuq in-naħa l-oħra għandna t-talbiet, id-*deadlines* u r-restrizzjonijiet dejjem jizdiedu li litteralment ma jhallux l-Amministrazzjoni tiegħu f'it tan-nifs.

Is-Segretarju Eżekuttiv qiegħed ikun litteralment ibbumbardjat minn talbiet li jiġu minn kull naħa (Sindku, Kunsillieri, residenti, Dipartiment, il-Parlament permezz ta' PQ's, problemi tal-impjegati, kuntratturi eċċ). Dan qiegħed iwassal biex ma jibqax ħin għall-funzjoni ewlenija tas-Segretarju Eżekuttiv, dik li jagħti l-pariri u jgħin lill-Kunsill jippjana u jwettaq id-deċiżjonijiet skont l-ispirtu tal-liġi. Ta' kuljum is-Segretarju Eżekuttiv, u allura mal-Kunsill, ikun qiegħed jaġixxi fi kriżi (*crisis management*) li jservi biss biex ikun hemm l-iżbalji, nuqqas ta' kontrolli u stress żejjed fuq il-ħaddiema kollha tal-Kunsill u b'mod speċjali fuq is-Segretarju Eżekuttiv.